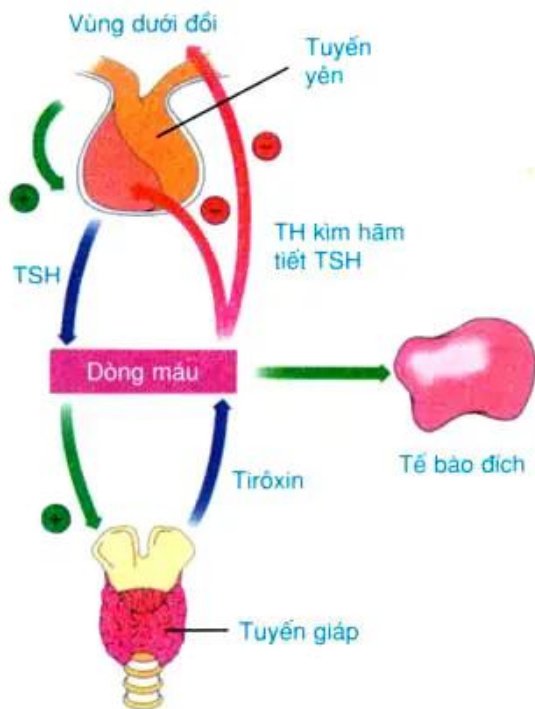

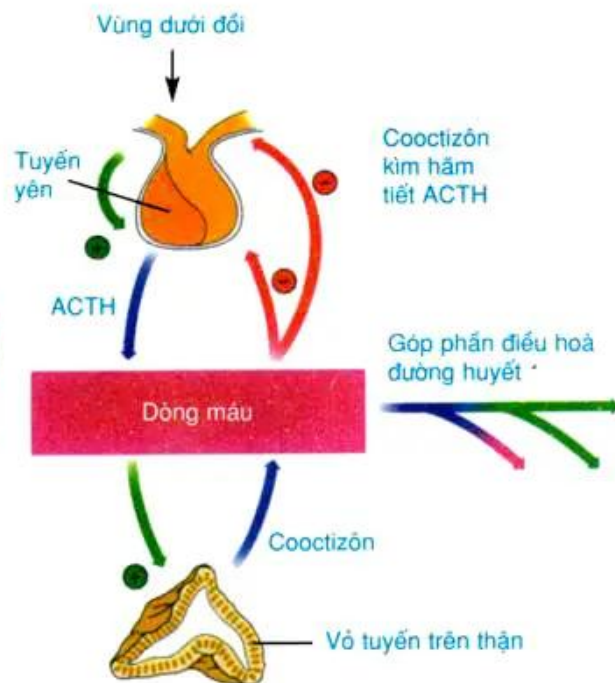
Bài 59 SỰ ĐIỀU HOÀ VÀ PHỐI HỢP HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TUYẾN NỘI TIẾT

I - Điều hoà hoạt động của các tuyến nội tiết

- ▼ Hãy kể tên các tuyến nội tiết chịu ảnh hưởng của các hoocmôn tiết ra từ tuyến yên ?
- Các tuyến nội tiết không chỉ chịu sự điều khiển của các hoocmôn tuyến yên mà ngược lại, hoạt động của tuyến yên đã được tăng cường hay kìm hãm cũng bị sự chi phối của hoocmôn do các tuyến này tiết ra. Đó là cơ chế tự điều hoà của các tuyến nội tiết nhờ các thông tin ngược (hình 59-1 và 59-2).

Hình 59-1. Điều hoà hoạt động của tuyến giáp

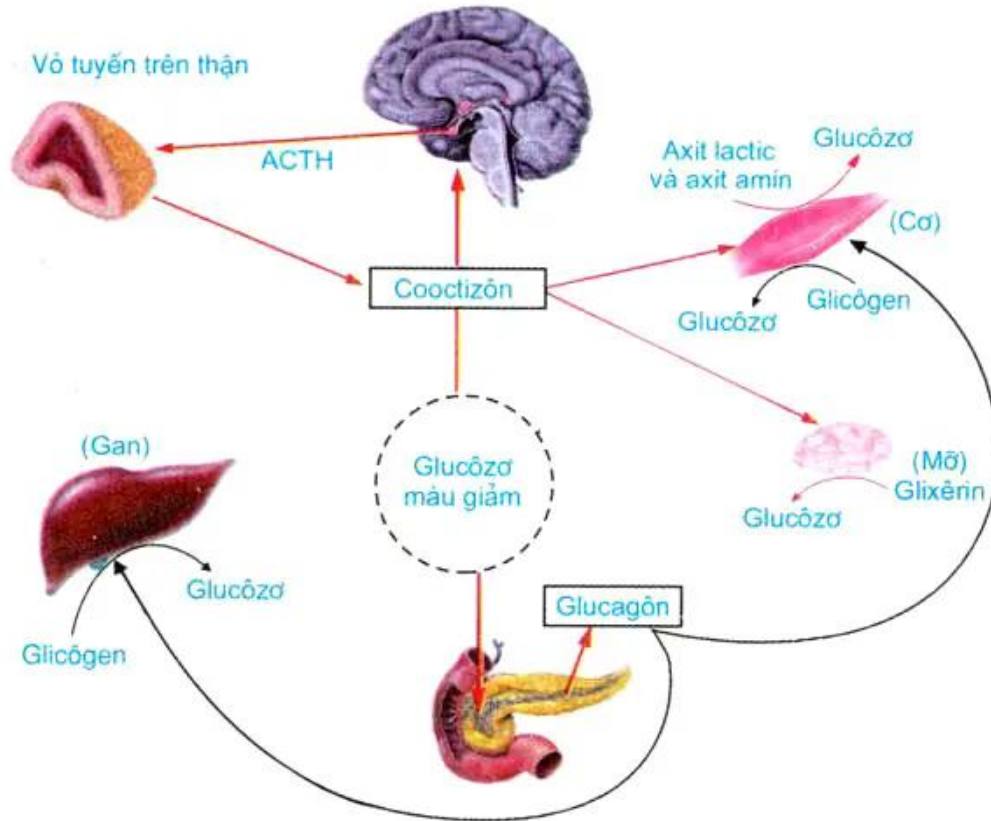
Hình 59-2. Điều hoà hoạt động của vỏ tuyến trên thận

II - Sự phối hợp hoạt động của các tuyến nội tiết

Lượng đường trong máu giữ được tương đối ổn định do đâu ?

- Sự phối hợp hoạt động của các tế bào α và β của đảo tụy trong tuyến tụy khi lượng đường trong máu giảm hay tăng chính là để giữ cho nồng độ đường trong máu được ổn định.

Khi lượng đường trong máu giảm sau các hoạt động mạnh hoặc đói kéo dài, không chỉ các tế bào α của đảo tụy hoạt động tiết glucagôn mà còn có sự phối hợp hoạt động của cả 2 tuyến trên thân. Tuyến này tiết cooctizôn để góp phần vào sự chuyển hoá lipid và prôtêin làm tăng đường huyết (hình 59-3).

Hình 59-3. Sự phối hợp hoạt động của các tuyến nội tiết (khi đường huyết giảm)

Sự điều hoà và phối hợp hoạt động của các tuyến nội tiết có tác dụng duy trì tính ổn định của môi trường bên trong đảm bảo cho các quá trình sinh lí diễn ra bình thường, là nhờ các thông tin ngược (trong cơ chế tự điều hoà).

Câu hỏi và bài tập

1. Trình bày cơ chế hoạt động của tuyến tụy.
2. Nêu rõ mối quan hệ trong hoạt động điều hoà của tuyến yên đối với các tuyến nội tiết.